

A Magyar Hadtudományi Társaság szlovákiai tanulmányútja – 2025. április 10–13.

A Magyar Hadtudományi Társaság (MHTT) szervezésében 2025. április 10–13. között négy napos tanulmányútra került sor Szlovákiában. A program célja nemcsak a térség jelentősebb történelmi helyszíneinek megismerése volt, hanem egyúttal a szakmai kapcsolatok ápolása a Szlovák Fegyveres Erők Akadémiájával.

A tanulmányút lehetőséget biztosított a résztvevők számára, hogy a térség történelmi és természeti nevezetességeit megtekintsék, valamint betekintést nyerjenek a szomszédos ország katonai képzési rendszerébe.

A programban való részvétel önköltséges alapon történt, azonban a szakmai és történelmi élmények, valamint az együttműködési lehetőségek kárpótolták a résztvevőket. A tanulmányút során számos neves helyszínt keresett fel a kirándulók csoportja, amelyek a magyar történelem különböző korszakaihoz kapcsolódnak, a középkortól a 19. századi szabadságharcokon át egészen a modern katonai képzés jelenéig.

1. nap – április 10. – Zólyom vára és a Szlovák Katonai Akadémia

Az első nap délelőttjén a résztvevők ellátogattak Zólyom városába, amely Szlovákia középső részén található. A város egyik legismertebb nevezetessége a Zólyomi vár, amely a Garam folyó partján, festői környezetben épült.

A várat I. (Nagy) Lajos király építtette 1360–64 között, aki ebben az időszakban a magyar és a lengyel trónt is birtokolta. Érdekességként tudhattuk meg, hogy egy vadászat során Lajos királyt elkapta egy csúnya nagy vihar, amelynek végeztével egy szivárvány végpontja jelölte meg a vár mai helyét. A legendák szerint ezalapján választották ki a vár pontos helyét.

A vár építészeti stílusát a 14. századi olasz kastélyok inspirálták, különösen azok, amelyeket a Velencei Köztársaság fennhatósága alatt álló területeken emeltek.

A vár jelentőségét nem csupán stratégiai elhelyezkedése, hanem kulturális szerepe is növelte. Az évszázadok során több átépítésen ment keresztül: 1548-ban reneszánsz stílusban újjátották fel, majd 1784-ben barokk stílusban alakították át a kápolnát.

A vár falán található Balassi Bálint emléktáblája is. Balassi nem csak a magyar reneszánsz kiemelkedő alakja, hanem egyben katona is volt – vitézi múltja és költészete szorosan összefonódott. Verseiben sokszor megjelent a végvári élet, a hazaszeretet és a katonai hűség témája.

Délután a csoport a Liptószentmiklóson működő Milan Rastislav Štefánik Tábormok nevét viselő Szlovák Katonai Akadémiára látogatott el. Az intézmény parancsnoka, dr. Aurel Sabo dandártábornok fogadta a delegációt.

Az előadások során a résztvevők részletes tájékoztatást kaptak az akadémia szervezeti felépítéséről, képzési struktúrájáról, és az alkalmazott oktatási módszerekről. A modern katonai képzésben egyre nagyobb szerephez jutnak a digitális technológiák, a kiberhadviselés és a hibrid hadviselés elleni stratégiák. Továbbá az akadémián kiemelt hangsúlyt fektetnek a nemzetközi együttműködésekre és a NATO-kompatibilis oktatásra.

A szlovák katonai képzés legnagyobb erőssége a modern szimulátoros kiképzési rendszerek használata az oktatásban, kiképzésben. Uniós források felhasználásával az intézményben virtuális lőteret, harckocsizó és repülésirányító szimulátort is kialakítottak. A látogatás során ezek kipróbálása, hatalmas sikert aratott a résztvevők körében.

A Magyar Hadtudományi Társaság részéről dr. Hajós Dezső elnökhelyettes mutatta be a Társaság történetét, tevékenységét és eddigi eredményeit. A bemutatót követő megbeszélés során felmerült annak lehetősége, hogy szlovák szerzők publikációi is megjelenjenek a Hadtudomány című folyóiratban. Emellett a Társaság képviselői meghívást kaptak az Akadémia által minden év októberében megrendezett nemzetközi biztonságpolitikai konferenciára is, amely kiváló lehetőséget kínál további szakmai eszmecsereére.

*2. nap – április 11. – A Tátra
természeti látványosságainak*

megtekintése

A kirándulás második napján a környék legszebb természeti látnivalóit fedeztük fel a festői Deményfalvi-völgyben. Délelőtt ellátogattunk a híres Deményfalvi-cseppkőbarlangba. A különleges mészkőképződmények, hatalmas termek és cseppkőoszlopok lenyűgöző látványt nyújtott. A kora délutáni órákban folytatjuk utunkat az Alacsony-Tátra legmagasabb csúcsára, a 2024 méter magas Chopokra. A csúcsra felvonóval jutottunk fel. Sajnos a hegycsúcson igen zord időjárási körülmények miatt nem láthattuk a csodás panorámát.

A nap végén ellátogattunk egy sajt készítőssel foglalkozó farmra, ahol lehetőség volt az itt készülő sajtok kóstolására. A nap programjának végeztével Poprádra utazunk, ahol elfoglaltuk szálláshelyünket, majd közös vacsorával zártuk a napot.

3. nap –

április 12. –

Szepesszombat-Késmárk-Lőcse

A délelőtt folyamán elsőként Szepesszombat városában indítottuk a városnéző programot, ahol megtekintettük a gótikus stílusban épült Szent György templomot, a Felvidék egyik legjelentősebb egyházi műemlékét. A templom szomszédságában álló 1848-as emlékmű az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseinek állít méltó emléket.

Majd ezután Késmárkra látogattunk, ahol a Thököly család egykori birtokát, a Késmárk várát tekintettük meg. A vár előtt álló Thököly Imre lovasszobor a kuruc mozgalmak dicsőséges korszakát idézi.

Késmárkot után Lőcsére látogattunk, amelyet méltán emlegetnek a Szepesség koronájának legnemesebb ékköveként. Lőcse, a „fekete város”, nemcsak Mikszáth Kálmánt ihlette meg, hanem az UNESCO világörökség részévé is vált. A városban megcsodáltuk a patinás városházát, a különálló harangtornyot, a gótikus Szent Jakab templomot, valamint a szegyenketrecet, amely a középkori városi igazságszolgáltatás mementójaként szolgál.

Lőcse után Szepesváraljára vezetett utunk, ahol Európa egyik legnagyobb középkori erődtípményét, a monumentális Szepesi várat tekintettük meg.

4. nap – április 13. – Branyiszkói hágó és Kassa

A tanulmányút utolsó napján a résztvevők elsőként a Branyiszkói csata emlékművét látogatták meg. 1849. február 5-én Guyon Richárd ezredes – Görgei Artúr hadtestének parancsnoka – fényes győzelmet aratott a császári csapatok felett. A Branyiszkói áttörés stratégiai jelentőséggel bírt, hiszen megnyitotta az utat a magyar hadsereg számára a Felvidék belseje felé. A csoport az emlékmű megkoszorúzásával tisztelgett a szabadságharc hősei előtt.

A tanulmányút záró állomása Kassa volt, ahol a delegáció a város nevezetességeinek megtekintése mellett felkereste a Rodostó-házat, és megkoszorúzta II. Rákóczi Ferenc szobrát.

A bujdosó fejedelem emléke Kassán kiemelt jelentőséggel bír: a város nemcsak száműzetésének szimbolikus helyszíne, hanem hamvainak újratemetési helye is. A Rodostó-ház múzeumként működik, bemutatva Rákóczi életét, politikai tevékenységét és száműzetésének körülményeit. A résztvevők elmélyülten hallgatták az idegenvezető előadását, amely során felelevenedett a Rákóczi-szabadságharc és az emigrációban élők sorsa.

Az útról sok és szép közös élménnyel tértek haza a résztvevők, melyek emlékezetesek maradnak mindenki számára. A jó hangulatú, tartalmas napok során szakmai, valamint történelmi és kulturális érdekességekkel is bővült a társaság tagjainak tudása, a kirándulás minden tekintetben értékes volt.

Kerekes Mihály Gábor

MHTT gyakornok